

გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთი სოფლის წყალმომარაგების
სისტემის მოწყობის მესამე ეტაპის სამუშაოები

ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი და
გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

მსოფლიო ბანკი

მეორე რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის
განვითარების პროექტი (SRMIDP 2)

თბილისი, საქართველო

2021 წლის მაისი

გარემოსდაცვითი სკრინინგი

ქვე-პროექტის არეალი მოიცავს აღმოსავლეთ საქართველოში მდებარე გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთ სოფელს, ობიექტი თბილისიდან 30-80 კმ. მანძილზე მდებარეობს. პროექტი დაფარავს 7 515 კომლს, მთლიანობაში - 27 227 სულს (2020 წლის მონაცემებით).

ხუთივე სოფელი მდებრეობს რეგიონში, სადაც მწირია გრუნტისა და ზედაპირული წყლების მარაგი, ზაფხული ცხელია, ხოლო წყალზე მოთხოვნილება - მაღალი. თითოეულ სოფელს გააჩნია საკუთარი წყალმომარაგების წყარო, მაგრამ ეს მოცულობა ვერ აკმაყოფილებს სოფლის მოსახლეობის მეოთხედსაც კი. სოფლების წყალმომარაგება ხორციელდება 3-5 დღეში ერთხელ, ხანდახან კი მოსახლეობა კვირების განმავლობაში რჩება წყლის გარეშე. არსებული მილსადენები და რეზერვუარები მწყობრიდან არის გამოსული, ისინი უხარისხოდ არის მოწყობილი და ამორტიზებულია; შესაბამისად მათი შემდგომი ექსპლუატაცია რეკომენდებული არ არის.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთი სოფლის წყალმომარაგების სისტემის მოწყობის მესამე ეტაპის სამუშაოებს. სამუშაოების პირველი და მეორე ეტაპები უკვე მიმდინარეობს, რაც მოიცავს სათავე ნაგებობის (მიწისქვეშა დრენაჟი, ჭები, სატუმბი სადგური, საქლორატორო, დამცავი სანიტარული ღობე), წყლის მილსადენის, და რეზერვუარების მშენებლობას. I ეტაპის სამუშაოები დასრულებულია, ხოლო II ეტაპის სამუშაოები დასასრულს უახლოვდება. პროექტის II ეტაპზე მიმდინარეობს შემდეგი ახალი სამარაგო რეზერვუარების მონტაჟი:

1. ახალი სამგორი - 2X500 მ³
2. ვაზიანი - 2X500 მ³
3. ახალსოფელი - 2X500 მ³
4. ნორიო - 2X750 მ³
5. მარტყოფი - 2X750 მ³

მესამე ეტაპი (III ეტაპი) უმეტესწილად გულისხმობს წყალგამანაწილებელი ქსელის მოწყობას გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ამ ხუთი სოფლისათვის, როგორიცაა სოფელი ახალი სამგორი - 762 კომლით, სოფელი ვაზიანი - 1 993 კომლით, სოფელი ახალსოფელი - 760 კომლით, სოფელი ნორიო - 1 400 კომლით, და სოფელი მარტყოფი - 2 600 კომლით.

ახალი სამგორის გარდა, ყველა სოფელს აქვს ფოლადის გამანაწილებელი ქსელი, რომელიც ამორტიზებული, დაუაგული და მწყობრიდან გამოსულია. ზემოხსენებული გარემოების გამო, ამ სოფლებისათვის უნდა მოეწყოს სრულიად ახალი გამანაწილებელი ქსელი. გამონაკლისს წარმოადგენს ახალი სამგორი, სადაც რამდენიმე წლის წინ გამანაწილებელი ქსელის ნაწილი შეიცვალა პოლიტილენის მილებით ($L=9.5$ კმ).

პროექტირების შემდეგ, ახალი გამანაწილებელი ქსელი პოლიეთილენის მილებით მოეწყობა. ამ სოფლებისათვის ერთიანი გამანაწილებელი ქსელის შესაქმნელად, მოხდება ახალი და ძველი ქსელების ერთმანეთთან დაკავშირება.

კერძოდ ვი, ქვე-პროექტის ფარგლებში განსახორციელებელი სამუშაოები ითვალისწინებს:

- წყალსადენის ქსელი, 10365 მ სიგრძის. და ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 762 კომპლექტი, ახალ სამგორში
- წყალსადენის ქსელი, 33800 მ სიგრძის, ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 393 კომპლექტი, კერძო სახლებისთვის - 2063 კომპლექტი; შენობებისთვის - 1670 კომპლექტი და 1X500 მ³ დამატებითი რეზერვუარი ვაზიანში;
- წყალსადენის ქსელი, 23010 მ სიგრძის. ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 760 კომპლექტი ახალსოფელში;
- წყალსადენის ქსელი, 36840 მ სიგრძის., ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 1400 კომპლექტი, და ქვედა ზონის რეზერვუარი 1X500 მ³. ნორიოში;
- წყალსადენის ქსელი, 73850 მ სიგრძის., ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 2600 კომპლექტი, და ქვედა ზონის რეზერვუარი 2X500 მ³ მარტყოფში.

საერთო ჯამში, მოეწყობა 178.440 მ სიგრძის მილსადენი და 7585 წყლის მრიცხველის კომპლექტი.

დამატებით, III ეტაპზე მოეწყობა 1X500 მ³ ვაზიანის რეზერვუარი, 2x500 მ³ სამარაგო რეზერვუარები ნორიოს შუა ზონაში და 1x500 მ³ სამარაგო რეზერვუარები მარტყოფის ცენტრალურ უბანში.

(A) ზემოქმედების განსაზღვრა

აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?	ქვე-პროექტს არ ექნება საგრძნობი ან შეუქცევადი უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე. სახეზე არ იქნება ზემოქმედება სენსიტურ კონფიდენციალურ რეცეპტორებზე.
რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?	ქვე-პროექტს ექნება გრძელვადიანი დადებითი ზემოქმედება სოციალურ გარემოზე, რადგან იგი გააუმჯობესებს წყალმომარაგების სისტემას გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთ სოფელში. ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად, მოსახლეობისათვის უზრუნველყოფილი იქნება უწყვეტი წყალმომარაგება, რაც გამოიწვევს წყლით სარგებლობის და სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებას და ოპტიმიზაციას. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული წყალმომარაგების სისტემის/საშუალებების

	<p>მოწყობას და რეაბილიტაციას, რომელიც ძალიან მოძველებულია და მნიშვნელოვანი გაუზონვებით ხასიათდება, ეს კი თავის მხრივ იწვევს წნევის ვარდნას ქსელში და მიწოდების ეფექტურობის დაქვეითებას. წყალმომარაგების სისტემის გაუმჯობესება, კერძოდ კი გაუზონვების ლიკვიდაცია მოახდენს რეგიონის წყლის რესერსების კონსერვაციას, რაც გარემოსათვის სარგებელს წარმოადგენს.</p> <p>ქვე-პროექტის საპროექტო მასალები შეიცავს ჰიდროლოგიურ და გეოლოგიურ კვლევებს, რომლის თანახმადაც ამ დონის წყალაღება წყალშემცველი ჰიორიზონტიდან არ გამოიწვევს უარყოფით ზემოქმედებას გარემოზე.</p> <p>მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება ეკოლოგიურ და სოციალურ გარემოზე მოკლე-ვადიანია და ტიპიურია მცირე და საშუალო-მასშტაბიანი სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოებისათვის, რომელიც ურბანულ ლანდშაფტზე ხორციელდება: ხმაური, მტვერი და ემისიები სამშენებლო მექანიზმების ოპერირების პროცესში, სამშენებლო ნარჩენების გენერირება, და სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა მოძრაობის ნაკადის დროებით შეზღუდვა. ყველა ზემოთმოყვანილი ზემოქმედება დროებითი და უმნიშვნელოვანია. ის ტერიტორია, სადაც გამანაწილებელი ქსელი განთავსდება გარდაბნის მუნიციპალიტეტის საკუთრებად არის რეგისტრირებული.</p>
შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედებას ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?	<p>ქვე-პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს მიწის ახალი ფართობის დაკავებას და განსახლებას.</p> <p>ქვე-პროექტს სავარაუდოდ გრძელვადიანი დადებითი ზემოქმედება ექნება, რაც გამოწვეულია ხუთი სოფლის წყალმომარაგების გაუმჯობესებით, რასაც</p>

	<p>შედეგად მოჰყვება მოსახლეობის სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესება.</p> <p>უარყოფითი ზემოქმედება მოკლე-ვადიანია და მოქცეულია სამშენებლო მოედნის საზღვრებში.</p>
--	---

(B) შემარბილებელი ღონისძიებები

რა ალტერნატივები იქნა განხილული დაპროექტებისას?	რადგან ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციას/მოწყობას, სხვა ალტერნატივების განხილვა არ მომხდარა.
ზემოქმედების შერჩილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებული?	<p>სამშენებლო ფაზის მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შერჩილება შესაძლოა განხორციელდეს მარტივად - სამშენებლო მოედნის შემოფარგვლით, სატრანსპორტო მოძრაობის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების კარგი მოვლა-პატრონობით, დამტკიცებული სამუშაო საათების დაცვით და ნარჩენების კარგად ორგანიზებული გადაყრით - ოფიციალურად შეთანხმებულ ადგილებში.</p> <p>კონტრაქტორი პასუხისმგებელია ნარჩენების ნებადართულ ნაგავსაყრელზე გატანაზე, მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერიდან მოპოვებული მასალების გამოყენებაზე, წყლისა და ნიადაგის დაბინძურების თავიდან აცილებაზე (საწვავის დაღვრა მანქანა-მექანიზმების გაუმართაობის გამო, ასფალტის/ბეტონის მასალის დაღვრები და ა.შ), მოსახლეობის შეწუხების თავიდან აცილებაზე (ხმაური, მტვერი, გამონაბოლქვები), ტრანსპორტის მოძრაობის სათანადოდ რეგულირებაზე და სამშენებლო მექანიზმების ხარისხიან მოვლა-პატრონობაზე და ა.შ.</p>

	<p>ახლადაშენებული რეზერვუარები და მოწყობილი მიღები დეზინფექციას დაექვემდებარება.</p> <p>სადეზინფექციო საშუალების პირდაპირი გადაღვრა ბუნებრივ გარემოში უარყოფითად იმოქმედებს ეკოლოგიაზე. შესაბამისად, გარემოს დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად საჭირო იქნება სადეზინფექციო საშუალების დეაქტივაცია.</p>
წარსულში განხორციელებული მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის პროექტირებისას?	საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს (მგფ) სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და მსხვილი მასშტაბის წყალმომარაგების სისტემების რეაბილიტაციის ქვე-პროექტების განხორციელების ფართო გამოცდილება აქვს.
ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში და სათანადოდ იქნა თუ არა გათვალისწინებული მათი ინტერესები და ცოდნა?	ქვე-პროექტი გარდაბნის მუნიციპალიტეტმა შეისყიდა, ადგილობრივი მოსახლეობის მიმდინარე საჭიროებების და პრიორიტეტების გათვალისწინებით.

	<p>ისინი, ვისთვისაც კომუნიკაციის საშუალებას მხოლოდ ტელეფონი წარმოადგენს, ინფორმაციას სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარემოს დაცვითი და სოციალური ასპექტების შესახებ, მიიღებენ ტელეფონით. ხოლო თუ ისინი მოითხოვენ პროექტის ვიზუალიზაციას და განსახილველ დოკუმენტებთან გაცნობას, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილი წარმომადგენლები ესტუმრებიან მათ, დაავადებათა კონტროლის ცენტრის რეგულაციების და რეკომენდაციების შესაბამისად და გააცნობენ მათ შესაბამის დოკუმენტებს.</p> <p>გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური მართვის გეგმის პროექტი, საკონტაქტო პირებთან დაკავშირებულ ინფორმაციასთან ერთად, ჩვეულებისამებრ, აიტვირთება სსიპ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ვებ-გვერდზე.</p>
--	---

(C) რანჟირება

მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პრინციპების (OP 4.01) შესაბამისად, პროექტი განეკუთვნება გარემოსდაცვით B კატეგორიას და საჭიროებს მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის საკონტროლო ნუსხის შევსებას.

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების ზომების სკრინინგის შესახებ		დიახ	არა
1	ინფორმაცია ქვეპროექტების ობიექტების მფლობელობის და კუთვნილების სტატუსის შესახებ არის ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი ვერ დასრულდება ზემოხსენებულის მოპოვებამდე)	✓	

2	შეზღუდავს თუ არა პროექტი ხალხისათვის მათი ეკონომიკური რესურსების ხელმისაწვდომობას, როგორიცაა მიწა, საძოვრები, წყლის რესურსები, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რომელზეც ისინი დამოკიდებული არიან?		✓
3	პროექტის შედეგად მოსალოდნელია თუ არა ინდივიდების ან ოჯახების განსახლება, ან არსებობს თუ არა მიწის შესყიდვის საჭიროება (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) მშენებლობისათვის?		✓
4	მოპყება თუ არა პროექტს შედეგად მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (როგორიცაა ღობეები, არხები, ბედლები, ეზოს ტუალეტები და სამზარეულოები) დროებითი ან მუდმივი დაკარგვა?		✓
თუკი ზემოხსენებულ რომელიმე კითხვაზე (გარდა შეკითხვისა 1) პასუხი არის “დიახ”, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.12 იძულებითი განსახლება და შემამსუბუქებელი ზომები უნდა განხორციელდეს ამ OP/BP 4.12 და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის შესაბამისად			

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის დასახელება	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების მეორე პროექტი
ქვე-პროექტის დასახელება	გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთი სოფლის წყალმომარაგების სისტემის მოწყობის მესამე ეტაპის სამუშაოები - ახალი სამგორი, ვაზიანი, ახალსოფელი, ნორიო, მარტყოფი.
Scope of site-specific activity	<p>ქვე-პროექტი ითვალისწინებს გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ხუთი სოფლის წყალმომარაგების სისტემის მოწყობის მესამე ეტაპის სამუშაოებს.</p> <p>მესამე ეტაპი (III ეტაპი) უმეტესწილად გულისხმობს წყალგამანაწილებელი ქსელის მოწყობას გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ამ ხუთი სოფლისათვის, როგორიცაა სოფელი ახალი სამგორი - 762 კომლით, სოფელი ვაზიანი - 1 993 კომლით, სოფელი ახალსოფელი - 760 კომლით, სოფელი ნორიო - 1 400 კომლით, და სოფელი მარტყოფი - 2 600 კომლით.</p> <p>პროექტირების შემდეგ, ახალი გამანაწილებელი ქსელი პოლიეთილენის მიღებით მოეწყობა. კერძოდ კი, ქვე-პროექტის ფარგლებში განსახორციელებელი სამუშაოები ითვალისწინებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • წყალსადენის ქსელი, 10365 მ სიგრძის, და ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 762 კომპლექტი, ახალ სამგორში • წყალსადენის ქსელი, 33800 მ სიგრძის, ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 393 კომპლექტი, კერძო სახლებისთვის - 2063 კომპლექტი; შენობებისთვის - 1670 კომპლექტი და 1X500 მ³ დამატებითი რეზერვუარი ვაზიანში; • წყალსადენის ქსელი, 23010 მ სიგრძის, ინდივიდუალური წყლის

	<p>მრიცხველები - 760 კომპლექტი ახალსოფელში;</p> <ul style="list-style-type: none"> წყალსადენის ქსელი, 36840 მ სიგრძის., ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 1400 კომპლექტი, და ქვედა ზონის რეზერვუარი 1X500 მ³. ნორიოში; წყალსადენის ქსელი, 73850 მ სიგრძის., ინდივიდუალური წყლის მრიცხველები - 2600 კომპლექტი, და ქვედა ზონის რეზერვუარი 2X500 მ³ მარტყოფში. <p>საერთო ჯამში, მოეწყობა 178.440 მ სიგრძის მილსადენი და 7585 წყლის მრიცხველის კომპლექტი.</p> <p>დამატებით, III ეტაპზე მოწყობა 1X500 მ³ ვაზიანის რეზერვუარი, 2x500 მ³ სამარაგო რეზერვუარები ნორიოს შუა ზონაში და 1x500 მ³ სამარაგო რეზერვუარები მარტყოფის ცენტრალურ უბანში.</p>		
ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: აქსელ ბეუმლერი</p>	<p>გარემოს დაცვის და სოციალური უსაფრთხოების სპეციალისტები დარეჯან კაპანაძე - გარემოს დაცვა</p> <p>დავით ჯიჯელავა – სოციალური საკითხები.</p>	
განხორციელების ორგანიზება (მსექსებელი)	<p>განმახორციელებე ლი ერთეული: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველ ი:</p> <p>კომპანია შპს „ეპტისა სერვისიოს დე ინჟინიერია“ (Eptisa Servicios de Ingenieria), ესპანეთი</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორ ი:</p> <p>(-)</p>
ობიექტის აღწერა			

<p>დაწესებულების დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგევმილი</p>	<p>გარდაბნის მუნიციპალიტეტი</p>
<p>დაწესებულების მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგევმილი</p>	<p>დავით აღმაშენებლის ქუჩა #73., გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, გარდაბანი.</p> <p>ვახტანგ გაგუა, გარდააბნის მერიის ინფრასტრუქტურის, მშენებლობისა და სივრცითი დაგეგმარების განყოფილების უფროსი (ტელ: 598404261, ელ. ფოსტა: gardabani.infrastruqtura@gmail.com)</p>
<p>ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურა დ)</p>	<p>მესამე ეტაპის სამუშაოების ობიექტი მუნიციპალიტეტის საკუთრებად არის რეგისტრირებული.</p> <p>პროექტის განხორციელებისას (წყლის მილსადენის ქსელის მშენებლობა) არ იგეგმება კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების გამოყენება.</p>
<p>ობიექტის ირგვლივ არსებული ფიზიკური და ბუნებრივი გარემოს აღწერა</p>	<p>ტერიტორია, სადაც გამანაწილებელი ქსელი და საშუალებები მოეწყობა თბილისიდან 25-60 კმ მანძილზე მდებარეობს.</p> <p>წუთივე სოფელი მდებრეობს რეგიონში, სადაც მწირია გრუნტისა და ზედაპირული წყლების მარაგი, ზაფხული ცხელია, ხოლო წყალზე მოთხოვნილება - მაღალი.</p> <p>სოფლების ლანდშაფტი ძირითადად ხასიათდება საშუალო ქანობით, ადგილ-ადგილ მთაგორიანი რელიეფით. კლიმატი ზომიერად ნესტიანია, შედარებით ცივი ზამთრითა და ცხელი ზაფხულით. მარტყოფის და ნორიოს ხეობების მდინარეების ნაპირებზე იზრდება წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხეები - რცხილა, მუხა, ნაძვი, ფიჭვი და სხვა მცენარეულობა.</p> <p>ზაფხულის საშუალო ტემპერატურაა +25°C; +28°C, ხოლო ზამთრის - 0°C; + 2°C. საშუალო წლიური ნალექის მოცულობაა 422 მმ; წლის ყველაზე ცივი თვე იანვარია +2°C. სეისმურობა - 9 ბალი; ნიადაგის გაყინვის სტანდარტული სიღრმე - 0 სმ;</p>

	მუნიციპალიტეტის ეკონომიკის წამყვანი სექტორებია ტურიზმი და სოფლის მეურნეობა. მოსახლეობის საშუალი სიმჭიდროვე შედაგენს 1.3 სულს/1 კმ ² .
მასალების, მათ შორის მინერალების, ქვის და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან	მანძილი უახლოეს ლიცენზირებულ კარიერამდე დაახლოებით 10კმ შეადგენს. მანძილი უახლოეს, ლილოს ნაგავსაყრელამდე დაახლოებით 12-15 კმ შეადგენს.
კანონმდებლობა	
ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის საქმიანობების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც დაბალი რისკის B კატეგორიის პროექტი.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას.</p> <p>ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო მასალების შეძენა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; - კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); - კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს გარემოსდაცვითი ნებართვა გამონაბოლქვში დამაბინძურებელი კონცენტრაციის მაქსიმალური ზღვრის დადგენის ასახვით და მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში და შეათანხმოს გარემოს დაცვის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, თუ ასფალტს, ან ცემენტო-ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა სხვა მომწოდებლებისაგან); - მიწის სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი ინერტული მასალის (მოჭრილი მიწა და ნატანი გრუნტი) მუდმივი განთავსების ადგილი

<p>წერილობით უნდა შეთანხმდეს ადგილობრივ (მუნიციპალურ) გამგეობასთან;</p> <ul style="list-style-type: none"> - იმ შემთხვევაში თუ ყოველწლიურად კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება 120 კგ-ზე მეტი სახიფათო ნარჩენები, ან 200 ტონაზე მეტი არა-სახიფათო ნარჩენი, ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული მასალა (კალკულაცია ხდება კალენდარულ წელთან მიმართებაში), კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ნარჩენების ინვენტარიზაცია და ნარჩენების მართვის გეგმა და შეათანხმოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიმართებაში, საქართველოს ნარჩენების კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად; - იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოჭრა, კონტრაქტორმა უნდა დაიცვას საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ზომები; - პროექტის განხორციელების პროცესში ხეების მოჭრის ან გადარგვის საჭიროების შემთხვევაში, კონტრაქტორი მოახდენს მოსაჭრელი, ან გადასარგავი ხეების ინვენტარიზაციას მშენებლობის დაწყებამდე და შესაბამის დოკუმენტს წარუდგენს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (წითელი ნუსხის ხეების სახეობებთან მიმართებაში) და გარდაბნის მერიას (ხეების იმ სახეობებთან მიმართებაში) რომლებიც არ არიან წითელ ნუსხაში), ხეების მოჭრის ნებართვის მისაღებად. ნებართვის დოკუმენტში გათვალისწინებული იქნება საკომპენსაციო ზომები, წარმოდგენილი ინვენტარიზაციის საფუძველზე. საკომპენსაციო თანხების ანაზღაურება მოხდება პროექტის ფარგლებში და საკომპენსაციო ქმედებებსაც მშენებლობის კონტრაქტორი განახორციელებს. ხეების მოჭრა უნდა მოხდეს შესაბამისად დანიშნული სპეციალისტის ზედამხედველობის ქვეშ. <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
--

საჯარო კონსულტაცია	
სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?	<p>COVID-19-ის გავრცელებით შექმნილი ვითარების გამო, ბაკურიანში სარეკორდო პარკში ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარებასთან დაკავშირებული საჯარო კონსულტაცია შესაძლოა ჩატარდეს დისტანციურად. საკონსულტაციო პროცესის ფორმატის შესახებ მგვ მიიღებს გადაწყვეტილებას, კონსულტაციის დროისთვის მოქმედი ეროვნული რეგულაციების და დაავადებათა კონტროლის ცენტრის რეკომენდაციების შესაბამისად. კონსულტაციების დისტანციურად გამართვის საჭიროების შემთხვევაში, მგვ სატელეფონო კომუნიკაციის საშუალებით შეატყობინებს დაინტერესებულ მხარეებს გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური მართვის გეგმის პროექტთან დაკავშირებით დაგეგმილი საჯარო კონსულტაციების შესახებ. სატელეფონო საუბრის პროცესში მოხდება ინფორმაციის შეგროვება ინტერნეტის ხელმისაწვდომობასთან და ვირტუალური კონსულტაციის ყველაზე მეტად მისაღებ ფორმატთან დაკავშირებით. ისინი, ვისთვისაც კომუნიკაციის საშუალებას მხოლოდ ტელეფონი წარმოადგენს, ინფორმაციას გზის რეაბილიტაციის გარემოს დაცვით და სოციალური ასპექტების შესახებ, მიიღებენ ტელეფონით, ხოლო თუ ისინი მოითხოვენ პროექტის ვიზუალიზაციას და განსახილველ დოკუმენტებთან გაცნობას, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილი წარმომადგენლები ესტუმრებიან მათ, დაავადებათა კონტროლის ცენტრის რეგულაციების და რეკომენდაციების შესაბამისად და გააცნობენ მათ შესაბამის დოკუმენტებს.</p> <p>მოსალოდნელი საკონსულტაციო შეხვედრების შესახებ დეტალური ინფორმაციის ამსახველი საინფორმაციო ბუკლეტები, განთავსდება ადგილობრივი მაცხოვრებლების მიერ ყველაზე ხშირად მონახულებად ადგილებში.</p>
საჩივრების მოგვარების მექანიზმი	

პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირების საჩივრების მოგვარების მიზნით, შეიქმნა საჩივრების მოგვარების მექანიზმი, მოთხოვნის შესაბამისად. გარდააბნის მუნიციპალიტეტმა დანიშნა პასუხისმგებელი პირი – ვახტანგ გაგუა, გარდააბნის მერიის ინფრასტრუქტურის, მშენებლობისა და სივრცითი დაგეგმარების განყოფილების უფროსი (ტელ: 598404261, ელ. ფოსტა: gardabani.infrastruqtura@gmail.com, დავით აღმაშენებლის ქუჩა #73., გარდაბანი). მგებარებელი მგებარებელი პირია ნუცა გუმბერიძე (ტელ: +995 598 88 20 19; feedback@mdf.org.ge; მის: დ. აღმაშენებლის გამზ. #150, მე-3 სართული, 0112, თბილისი, საქართველო).

იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარი ვერ მოგვარდება ადგილობრივ დონეზე, საჩივრის შემოტანა მოხდება მგებარებელის მონიტორინგის მიზნით, მგებარებელი ახდენს ყველა მიღებული საჩივრის, შენიშვნების და იმის, თუ როგორ მოხდება საჩივრის მოგვარება - რეგისტრაციას. საჯარო კონსულტაციების პროცესში, ადგილობრივ მოსახლეობას ეცნობება საჩივრების მოგვარების პროცესის შესახებ და ისინი მიიღებენ ინფორმაციას საკონტაქტო პირების თაობაზე.

დანართები

დანართი 1: სიტუაციური გეგმა, ორთო-ფოტოები და ფოტოები

ნაწილი B: ინფორმაცია უსაფრთხოების დონისძიებების შესახებ

გარემოსდაცვითი/ სოციალური სკრინინგი			
მოიცავს თუ არა ადგილზე აქტივობა ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელიმეს?	აქტივობა/ საკითხი	სტატუსი	მოქმედებაში მოყვანილი აქტივობა
	1. რეაბილიტაცია	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი A ნაწილი
	2. ახალი მშენებლობა	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი A ნაწილი
	3. საკანალიზაციო წყლების გამწმენდი ინდივიდუალური სისტემა	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი B ნაწილი
	4. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი C ნაწილი
	5. მიწის შესყიდვა ¹	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი D ნაწილი
	6. სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები ²	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი E ნაწილი
	7. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი F ნაწილი
	8. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ განკარგვა	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი G ნაწილი

¹ მიწის შესყიდვა გულისხმობს ადამიანთა ადგილმონაცვლეობას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შეძენილი/გადაცემულია და ეს ქმედება ზემოქმედებს იმ ადამიანებზე რომლებიც კანონიერად ან თვითნებურად ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს - ჯიზურებს) მიწაზე, რომლიც შესყიდვაც მიმდინარეობს.

² ტოქსიკური/ სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება აზბესტით, ტყვიის შემცველი და სხვა ტოქსიკური საღებავებით, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელებით და ა.შ.

	9. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	[ ] დიახ [ ] არა	იხ. ქვემოთმოყვანილი H ნაწილი
--	---	------------------	--

ნაწილი C: ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშახელის უსაფრთხოება	(a) ინფორმაცია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მიწოდებულია ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის; (b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებულია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით; (c) გაცემულია მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა; (d) კონტრაქტორი აცხადებს ოფიციალურ თანხმობას, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველსაყოფად; (e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და სპეც. (დამცავი) ფეხსაცმელები); (f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულაციები განთავსებული უნდა იყოს შესაბამის მაჩვენებლებზე - სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.
ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო აქტივობები	ჰაერის ხარისხი	(a) პნევმატური ბურღვის/ კედლების ნგრევის პროცესის შედეგად მიღებული მტვრის გავრცელება უნდა შეიზღუდოს წყლის მოსხმით და / ან ადგილზე მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანის დამონტაჟებით; (b) მიმდებარე ტერიტორია (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი უნდა იყოს (სამშენებლო) ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმადე დაყვანის მიზნით; (c) სამშენებლო მასალის/ნარჩენების ღია ტიპის წვა სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა განხორციელდეს; (d) აკრძალულია სამშენებლო სატრანსპორტო სამუალებების უქმი სვლა (საპროექტო) ტერიტორიაზე. (e) სატვირთო მანქანები უნდა იყოს დახურული და საფარით დაცული (f) შავი გამონაბოლქვის მქონე სატრანსპორტო სამუალებები/მექანიზმები მყისიერად უნდა იქნას ტექმომსახურებაზე ჩაწერილი

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
		<p>(g) სატრანსპორტო საშუალებების სიჩქარე მოუკიწყლავ ზედაპირზე 35-40 კმ/სთ-მდე უნდა შეიზღუდოს</p> <p>(h) მოუკიწყლავი ზედაპირები და გზები უნდა მოირწყას</p>
	ხმაური	<p>(a) სამშენებლო ხმაური უნდა შეიზღუდოს დღის სამუშაო საათებით;</p> <p>(b) ოპერიორებისას გენერატორების, დახურული ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან, დანადგარები შეძლებისდაგვარად შორს უნდა განთავსდეს დასახლებული ტერიტორიებიდან.</p> <p>(c) აღჭურვილობის გამართულ მდგომარეობაში შენახვა, იმგვარად რომ მიწიმუმამდე იქნას დაყვანილი მექანიკური ვიბრაციით გამოწვეული გარე ხმაური, ჭრიალი და ბრაგუნი</p> <p>(d) აღჭურვილობას გამორთვა, იმ შემთხვევაში, როდესაც იგი პირდაპირ გამოყენებაში არ არის, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც საჭიროა მისი უწყვეტად ფუნქციონირება</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(a) ადგილზე მოხდება ეროზიისა და დანალექების საკონტროლო ღონისძიებების განხორციელება, როგორიცაა თივის შეკვრებისა და/ან ლამის მესერების დამონტაჟება, რაც ხელს შეუშლის დანალექების სამშენებლო ტერიტორიებიდან გადინებას და ახლომდებარე ნაკადებისა და მდინარეების ზედმეტ ამღვრევას;</p> <p>(b) სეპტიკური ჩამდინარე წყლები სპეციალური აღჭურვილობის მეშვეობით იქნება გატანილი/ტრანსპორტირებული და ჩაიღვრება მუნიციპალურ საკანალიზაციო სისტემაში</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(a) ნგრევისგან და სამშენებლო საქმიანობიდან მოსალოდნელი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენებისთვის გამოყოფილი უნდა იყოს ნარჩენების შეგროვების და გადაყრის ადგილები;</p> <p>(b) მშენებლობის და ნგრევის შედეგად წარმოქმნილი მინერალური ნარჩენების განცალკევება უნდა მოხდეს ზოგადი სახის, ორგანული, ლიკვიდური და ქიმიური ნარჩენებისგან - საპროექტო ტერიტორიაზე გადარჩევის გზით და შენახვით - შესაბამის კონტეინერებში;</p> <p>(c) სამშენებლო ნარჩენების შეგროვება და გადაყრა მოხდება შესაბამისი ლიცენზირების მქონე კოლექტორების მიერ შეტანხმებულ ადგილას;</p>

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
		<p>(d) უნდა მოხდეს დოკუმენტაციის წარმოება და შენახვა, ნარჩენების საბოლოო განთავსების თაობაზე, რათა შესაძლებელი იყოს სათანადო მართვის დასაბუთება;</p> <p>(e) შესაძლებელია შესაბამისი ნარჩენების ხელახლა გამოყენება და რეციკლირება (გარდა აზბესტისა).</p>
	მასალების მიწოდება	<p>a) მასალები შეძენილი უნდა იქნეს იმ არსებული საწარმოებისა და კარიერებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ოფიციალური ნებართვა, ან მოქმედი ლიცენზია საქმიანობის განსახორციელებლად;</p> <p>b) მოპოვებული უნდა იქნას შესაბამისი ლიცენზია, თუ საჭიროა ახალი კარიერის გახსნა;</p> <p>c) კარიერების ტერიტორიების გამოყენებული მონაკვეთების აღდგენა, მოპოვების გაგრძელების შემთხვევაში, ან მათი სათანადოდ დახურვა, მოპოვების დასრულების და ლიცენზიის ვადის ამოწურვის შემთხვევაში;</p> <p>d) მასალების გადაზიდვა არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში;</p> <p>e) სიჩქარის მარეგულირებელი, მიმართულების შეცვლის აღმნიშვნელი და გამაფრთხილებელი ნიშნების უზრუნველყოფა სატრანსპორტო საშუალებებისთვის - საჭიროების შესაბამისად.</p>
	ნიადაგის დაბინძურება	<p>a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწყოს და გადახუროს მასალების დასაწყობების ადგილი, მასალების საწყობი წყალგაუმტარი მასალით უნდა იყოს დაცული ჩარეცხვისაგან ან დატბორვისაგან ძლიერი წვიმის დროს. საწვავის დასაწყობება და სატრანსპორტო საშუალებებისა და აღჭურვილობის საწვავით გამართვა უნდა განხორციელდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში, დაღვრის საწინააღმდეგო ყველა წესის გათვალისწინებით ;</p> <p>b) ობიექტზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს გაჟონვების შემაკავებელი მასალა (სორბენტები: ნახერხი, სილი, ჩალა).</p> <p>c) საწვავით გამართვის დროს გამოყენებული უნდა იქნას სითხის შემაკავებელი გადასატანი კონტეინერი და დაღვრის დროს გამოსაყენებელი კომპლექტი;</p>

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
		d) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწყოს და გადახუროს მასალების დასაწყობების ადგილი, მასალების საწყობი წყალგაუმტარი მასალით უნდა იყოს დაცული ჩარეცხვისაგან ან დატბორვისაგან ძლიერი წვიმის დროს.
	ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განკარგვა	(a) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოჭრა დაახლოებით 0.3 მ სიღრმეზე და მისი ცალკე დასაწყობება მიწის სამუშაოების წარმოების პროცესში. (b) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ეროზიის თვიდან ასაცილებლად, იგი არაუმეტეს 2 მ სიმაღლის და მაქსიმუმ 45° ქანობიანი ფერდების ქონე შეკვრებად უნდა დასაწყობდეს, (c) წყალამრიდი არხების მოწყობა დასაწყობებული ნიადაგის პერიმეტრის გასწვრივ და ნიადაგის ნაყარის დაცვა ქარის მიერ მისი გაფანტვისაგან; (d) ნიადაგის დიდი ხნის განმავლობაში დასაწყობების შემთხვევაში, პერიოდულად გააფხვიერეთ იგი ან დათესეთ ბალახი; (e) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ნარჩენის გადაცემა საათანადო ორგანოებისათვის; (f) საწვავის/საპოხი მასალის დაღვრის შემთხვევაში, შეძლებისდაგვარად მოკლე ვადებში მოხდეს დაღვრილი პროდუქტის ლოკალიზება/გაწმენდა; (g) სითხის მოსაგროვებელი რეზერვუარით იმ მოწყობილობების აღჭურვა, რომელთა ექსპლუატაციასაც ახლავს გრუნტის წყლების დაბინურების რისკი; (h) სატრანსპორტო საშუალებების რეცხვა უპირატესად კერძო მანქანების სარეცხობისას და ამოვსება; (i) დროებითი წყალამრიდი არხების გამოყენება;
	წყალმომარაგების სადეზინფექციო სისტემის უსაფრთხო ფუნქციონირება	a) მილების და რეზერვუარების რეცხვისა და დეზინფექციის დასრულების შემდეგ, დეზინფექტანტი გაუვნებელყოფილი უნდა იქნას კონტრაქტორის მიერ, გარემოში გაშვებამდე - რათა თავიდან იქნას აცილებული ზიანის მიყენება მიწის ან წყლის ორგანიზმებისათვის. ქლორით დეზინფეციის შემთხვევაში ამის მიღწევა

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
	ქლორინების საშუალებით	<p>შესაძლებელია ნატრიუმის ბისულფატის აღმდგენი აგენტის გამოყენებით. აღმდგენი აგენტი თავის მხრივ კონტრაქტორის მიერ გამოყენებული უნდა იქნას ზუსტი დოზირებით, რათა ნეიტრალიზებული იქნას დეზინფექტანტი - მაგრამ არა უფრო დიდი მოცულობით, რადგანაც მისი ნარჩენები ასევე მავნეა წყლის ეკოსისტემისათვის. ნეიტრალიზებული წყლის გარემოში გაშვება კონტრაქტორის მიერ შეთანხმებული უნდა იქნას ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან.</p> <p>(b) საექსპლუატაციო და ტექმომსახურების ტრეინინგს (სისტემის გაშვებისას) სამუშაოების კონტრაქტორი ჩაატარებს, რაც ასევე გულისხმობს საექსპლუატაციო სახელმძღვანელოს უზრუნველყოფას ქართულ ენაზე.</p>
H. ტრანსპორტის და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პიდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულებზე	<p>(a) ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოფილი უნდა იქნას სამშენებლო ტერიტორიის სათანადო დაცულობა და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის რეგულირება. ეს მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ სანიშნები, გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები: ტერიტორია კარგად ხილულია და საზოგადოება გაფრთხილებულია ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; ▪ ტრანსპორტის რეგულირების სისტემა და თანამშრომელთა ტრეინინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე წვდომისა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. უსაფრთხო გადასასვლელების და გადაკვეთების მოწყობა ფეხით მოსიარულეთათვის იმ ადგილებში, სადაც სამშენებლო ტექნიკა მოძრაობს; ▪ სამუშაო საათების ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან შესაბამისობაში მოყვანა, მაგ: მნიშვნელოვანი ხასიათის სატრანსპორტო აქტივობები არ განხორციელდება საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მაღალი აქტივობის პერიოდებში (ე.წ. პიკი საათის დროს), ან მსხვილფეხა პირუტყვის გადაადგილების საათებში;

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების საკონტროლო წუსხა
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ტრანსპორტის მოძრაობის აქტიური მართვა დატრეინინგებული და ხილვადი თანამშრომლების მიერ, საჭიროების შემთხვევაში, მათი ჩართვა ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო გადაადგილების მართვის პროცესში; ▪ სამუშაოების მიმიდინარეობისას, თუკი შენობები არ იხურება საზოგადოებისათვის, ოფისის შენობებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებელ შენობებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელის უზრუნველყოფა.

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგის ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლი ს ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტე ბის შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტ ურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოები ს უზრუნველყო ფის მიზნით	მგვ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტი რება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილებ ა	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების სტანდარტული ტექნიკური მდგომარეობის დაცვა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით;	სამშენებლო მოედანი	ინსპექტირე ბა	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის გამონაბოლქვე ბით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის	მგვ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი, საგზაო პოლიცია

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
	ტრანსპორტირებისათვი ს დადგენილი დროისა და მარშრუტების დაცვა.				შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
მიწის სამუშაოები	ამოღებული გრუნტის დროებითი დასაწყობება წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე; ამოღებული გრუნტის უკუ-ჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე; შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში,	სამშენებლო ობიექტი	ინსპექტირე ბა	მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს	სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება ფიზიკური და კულტურული რესურსების დაზიანების და დანაკარგის	მგვ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
	სამუშაოების დაუყონებლივ შეწყვეტა, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება სამინისტროს წერილობითი თანხმობის მიღების შემდეგ.				თავიდან აცილება	
ინერტული მასალების წყარო	მასალების შეძენა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია; სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტის საფუძველზე და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;	კარიერები	დოკუმენტე ბისა და სამუშაოები ს ინსპექტირე ბა	ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში	ქანობების ეროვნისა და ეკოსისტემების და ლანდშაფტები ს დეგრადაციის შეზღუდვა; მდინარის ნაპირების ეროზის, შეწონილი ნაწილაკებით	მგე, მშენებლობი ს ზედამხედვ ელი

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
	<p>კარიერების დატერასება, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p> <p>მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.</p>				წყლის დაბინძურების და წყლის ფლორის და ფაუნის დარღვევის შეზღუდვა	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული განთავსება</p>	<p>სამშენებლო ობიექტი;</p> <p>ნარჩენების განთავსების ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირე ბა</p>	<p>პერიოდულად - მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში</p>	<p>სამშენებლო ობიექტის და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიები ს მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი</p>

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
	ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.				თავიდან აცილება	
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთ ა მიმოსვლის შეზღუდვა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	ობიექტზე და მის ირგვლივ	ინსპექტირე ბა	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტ ო შემთხვევების თავიდან აცილება; ადგილობრივი მაცხოვრებლებ ის შეწუხების შეზღუდვა;	მგვ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი
ახლადჩაწყობ ილი მილების და რეზერვუარებ ის გაწმენდა	სადეზინფექციო სითხის გახსნა ან ქიმიური დეაქტივაცია ნარჩენი ქლორის მისაღებ კონცენტრაციამდე	მილსადენები ს ბოლოებში	გამწმენდი სამუშაოები ს ინსპექტირე ბა	მილსადენის რეცხვის პროცესში, მათი მონტაჟის დასრულებისას	ნიადაგის, გრუნტის წყლების, და ზედაპირული წყლების კონცენტრირებ	მგვ, მშენებლობის ზედამხედვე ლი

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
	დასაყვანად სასმელ წყალში გაშვებამდე				ული ქლორით დაბინძურების თავიდან აცილება	
მუშების ჯანმრთელობ ა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვ ილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა	სამშენებლო ობიექტი	ინსპექტირე ბა	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	საწარმოო უბედური და გაუთვალისწინ ებელი შემთხვევების თავიდან აცილება	მგე, მშენებლობის ზედამხედვე ლი

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
რეაბილიტირ ებული წყალმომარაგე ბის სისტემის მოვლა- პატრონობა	გამაფრთხილებელი/ შეტყობინების ნიშნების დაყენება; დემარკაცია და სპეციალური ღობეების და ნიშნების დაყენება ჭაბურღილების და რეზერვუარების ირგვლივ, სანიტარული ნორმების და წყლის ხარისხის დასაცავად; შეკეთების სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების გატანა სპეციალურად განსაზღვრულ ნაგავსაყრელზე	რეაბილიტირ ებული მილსადენი	ვიზუალურ ი ინსპექტირე ბა	მოვლა- პატრონობის დროს	სისტემაში ავარიების და ფუნქციონირებ ის შეფერხების თავიდან აცილება	საქართველ ოს გაერთიანებ ული წყალმომარა გების კომპანია
წყალმომარაგე ბის სადეზინფექც იო სისტემის უსაფრთხო	საექსპლუატაციო და ტექნიკურების ტრეინინგს სამუშაოების კონტრაქტორი ჩატარებს	სასმელი წყლის გამწმენდი საშუალება	ინსპექტირე ბა	წყალმომარაგების სისტემის გაშვებისას	ქლორის საოპერაციო და ავარიული გამოთავისუფ ლების	საქართველ ოს გაერთიანებ ული წყალმომარა

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციე ლდეს მონიტორინ გი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგე ბელი მონიტორინ გზე?
ფუნქციონირე ბა ქლორინების საშუალებით					შედეგად გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილება	გების კომპანია

დანართი 1 – ქვე-პროექტის ფოტომასალა და სიტუაციური გეგმა

<p>მიღსადენის ადგილმდებარეობა</p> 	<p>მიღსადენის ადგილმდებარეობა</p>
<p>წყლის რეზერვუარის ადგილმდებარეობა</p> 	

ქვე-პროექტის ობიექტის ორთოფოტო

ქვე-პროექტის სიტუაციური გეგმა

